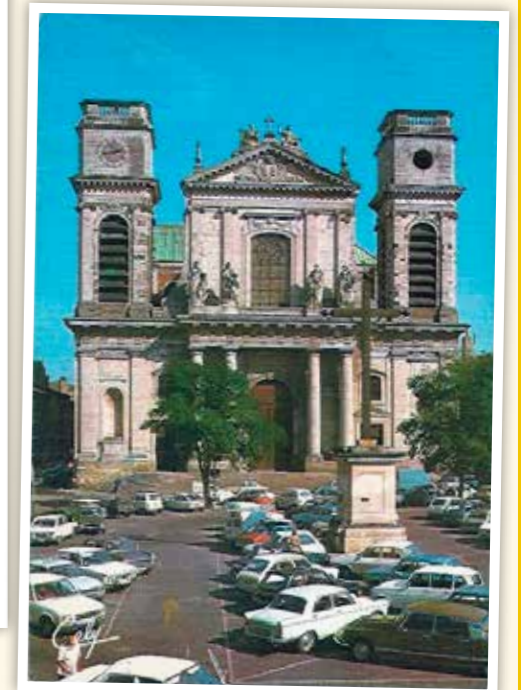

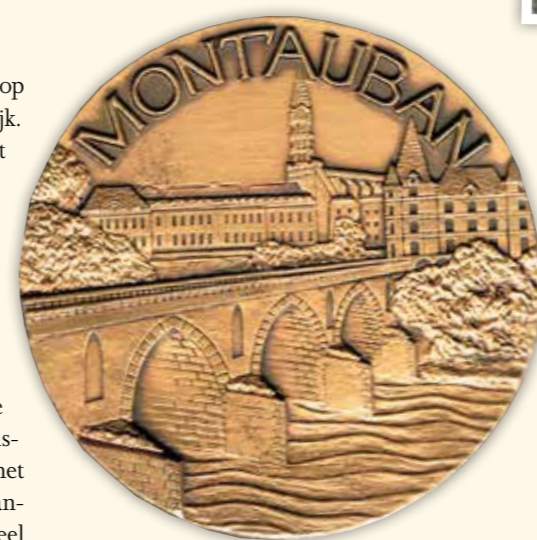
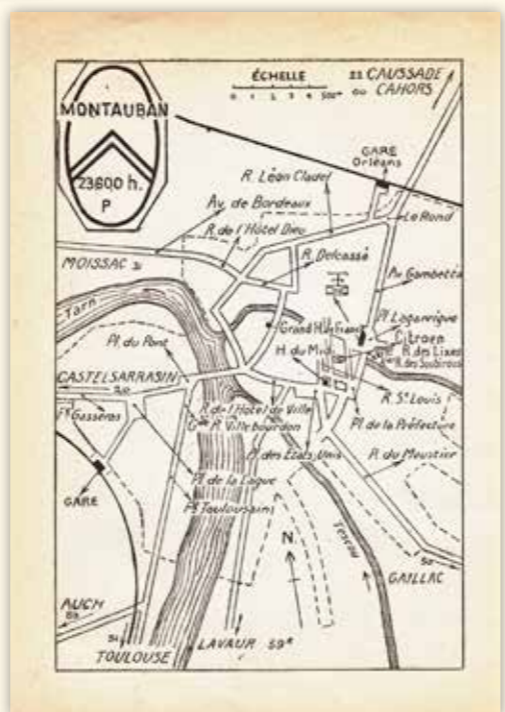
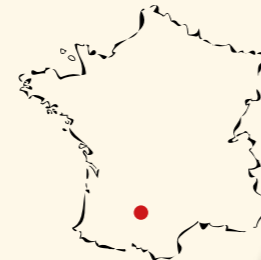
Montauban

Centrum van kunst & cultuur in Occitanië

In de vorige uitgave van CitroExpert bezochten we het sympathieke stadje Bergerac; ditmaal verplaatsen we ons een kilometer of 140 in zuid-westelijke richting en komen uit bij Montauban. Deze stad met z'n 60.000 inwoners is de prefectuur van het departement Tarn-et-Garonne en is gelegen in de regio Midi-Pyrenées. Montauban ligt aan de rechteroever van de rivier Tarn.

Door Rob Jansen - foto's: alle rechten voorbehouden, AS, CIM, Aris, Gaby, CAP, X; collecties RGJ, WJ. Met dank aan David Serrus, Nico Michon. Gebruikt kaartfragment Michelin #79, 1928

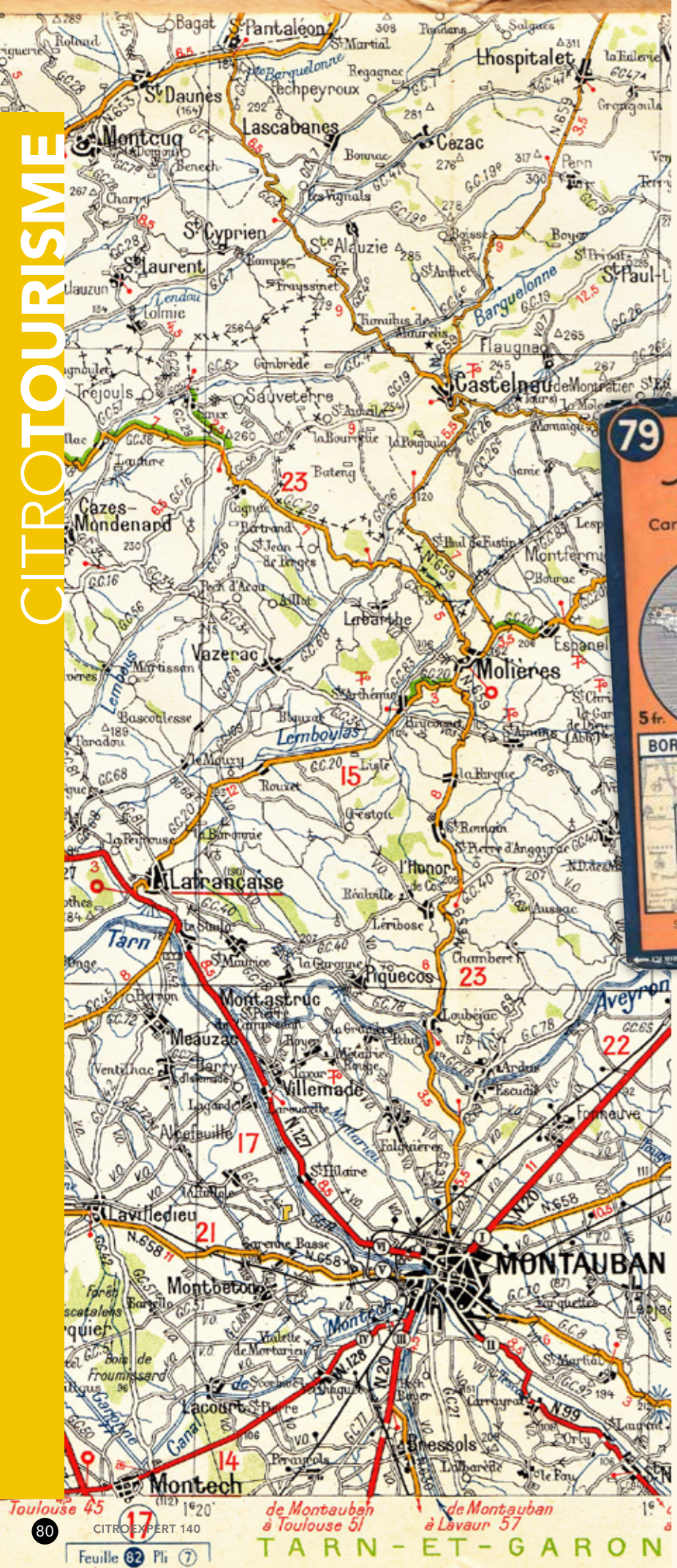

Deze bijzondere stad staat bekend als de op een na oudste vestingstad van Zuid-Frankrijk. Alleen Mont-de-Marsan in het departement Landes is ouder. Montauban werd gesticht in het jaar 1144. De eerste inwoners waren van oorsprong gevestigd in het nabijgelegen dorp Montauriol. De stad heeft zwaar te verduren gehad onder de verschillende kruistochten en de inquisitie. Het heeft dan ook enkele eeuwen geduurd alvorens de stad weer in volle glorie was hersteld. In 1560 kozen de bisschoppen van Montauban ervoor om het katholicisme af te zweren en het protestantisme te prediken. Dit had tot gevolg dat veel

monniken werden verdreven en de imposante kathedraal werd verwoest. De stad groeide uit tot een bolwerk van de hugenoten. Het vormde daarmee een kleine, onafhankelijke republiek.

BELEGERING

Zoals te verwachten was dit voor de Franse koning Louis XIII een doorn in het oog. Hij besloot de stad te belegeren, zodat haar inwoners zich weer ondergeschikt zouden verklaren aan het Franse koninkrijk. Ondanks een belegering die zo'n drie maanden duurde, wist de stad stand te houden.

Pas in 1629 zou Montauban onderdeel gaan vormen van het Franse koninkrijk. Na de katholieke herovering in 1629 beval Richelieu de identieke reconstructie van de kerk. Na de Franse Revolutie wordt de stad hersteld in haar rechten en met de oprichting van het departement Tarn-et-Garonne in 1808 krijgt het de titel van prefectuur. De industriële revolutie is aan Montauban grotendeels voorbij gegaan, echter als centrum van kunst en cultuur heeft de stad 't hoofd boven water weten te houden.

BASTIDE

Als gastvrije hoofdstad van de Tarn-et-Garonne staat Montauban bekend als een plek waar het goed leven is. Gesticht door de graaf van Toulouse, Alphonse Jourdain, biedt ze haar inwoners en bezoekers een rijk erfgoed, zowel qua cultuur als bouwkunde. Midden op het historische hart van de bastide, de prachtige Place Nationale, wordt iedere ochtend een kleine markt gehouden. Dit plein is omringd door een overdekte bogengang. Soms met enkele bogen, dan weer voorzien van een dubbele boogconstructie. Op dit plein komen tal van kleine winkelstraatjes uit. Ze zijn inmiddels autovrij en je kunt er naar hartelust flaneren en de kleine boetiekjes en rommelwinkeltjes binnenlopen. Tijdens zo'n wandeling kom je al gauw fraaie monumenten tegen, zoals de Saint-Jacqueskerk met zijn schitterende, achthoekige klokken-toren in de stijl zoals je die in het nabijgelegen Toulouse ook aantreft. Even verderop zie je de Vieux Pont met zijn zeven ogievenbogen die het water van de Tarn overspannen, die in de 14e eeuw werd gebouwd.

OPMERKELIJK

Nabij de Oude Brug vind je het Ingresmuseum, dat is ondergebracht in het 17e-eeuwse voormalig bisschoppelijk paleis. Deze opmerkelijke plek, gewijd aan de twee beroemde kunstenaars die in Montauban werden geboren, herbergt collecties schilderijen en tekeningen van Jean-Auguste-Dominique Ingres evenals beeldhouwwerken van Antoine Bourdelle. Ingres werd in 1780 in Montauban geboren en is een meester van het Franse classicisme. Het museum bezit eveneens enkele omvangrijke steen- en archeologische verzamelingen. Het is echter allerminst een statische collectie; er zijn ook regelmatig wisselende tentoonstellingen die een bezoek waard zijn.

BEUL

De middeleeuwse brug maakte ooit deel uit

Wateroverlast met de desastreuze gevolgen anno 1930

van het verdedigingswerk rond de stad. Aanvankelijk werd de bouw van de brug uitgesteld omdat oorlogen met naburige steden en Engelse invasies scheppen met geld kosten. Tot slot steunde koning Philip le Bel het project en naar voorbeeld van Cahors werd een brug gebouwd; de ontwerpers ervan lieten zich inspireren door de Pont Saint-Banazet van Avignon. Door de openstelling van de brug werden de provincie Toulouse en Quercy met elkaar verbonden. Vanzelfsprekend is in de loop der eeuwen heel wat gewijzigd aan de brug. Zo werd de toren op de rechteroever, waar de lokale beul woonde, gesloopt om plaats te maken voor het bisschoppelijk paleis. Ook moest de andere toren begin 18e eeuw wijken omdat op die plek een triomfboog voor Lodewijk XIV zou moeten verrijzen. Tot slot werd in 1828 de schipperskapel gesloopt, zodat de toenemende verkeersdrukte meer ruimte zou krijgen op deze oeververbinding. De brug is sinds 1919 geclassificeerd als historisch monument.

BRAND

Op de rechteroever vallen de klassieke gevels op zoals die van het oude bisschoppelijk paleis, het natuurhistorisch museum, de kloosters en beide kerken. Op de linkeroever vinden we een aaneenschakeling van herenhuizen. Montauban was ooit de stad van de ambachtslieden. Het centrale plein heeft wonderlijk genoeg een enigszins Italiaans uiterlijk en de stad werd rond dit plein in een rasterachtig stratenpatroon gebouwd. Vanwege uiteenlopende oorzaken werden in vroeger tijden steden regelmatig geheel of deels in de as gelegd. Dat overkwam ook Montauban bij de stadsbranden van 1614 en 1649. Er waren echter telkens financiële middelen om de herbouw ervan weer op te pakken. Gelukkig zijn sinds het begin van de 18e eeuw dergelijk rampen uitgebleven en de laatste decennia zijn vele oude panden gerestaureerd. Achter deze prachtige geveltjes gaan vaak diepe huizen schuil waarachter nog omvangrijke binnenplaatsen liggen.

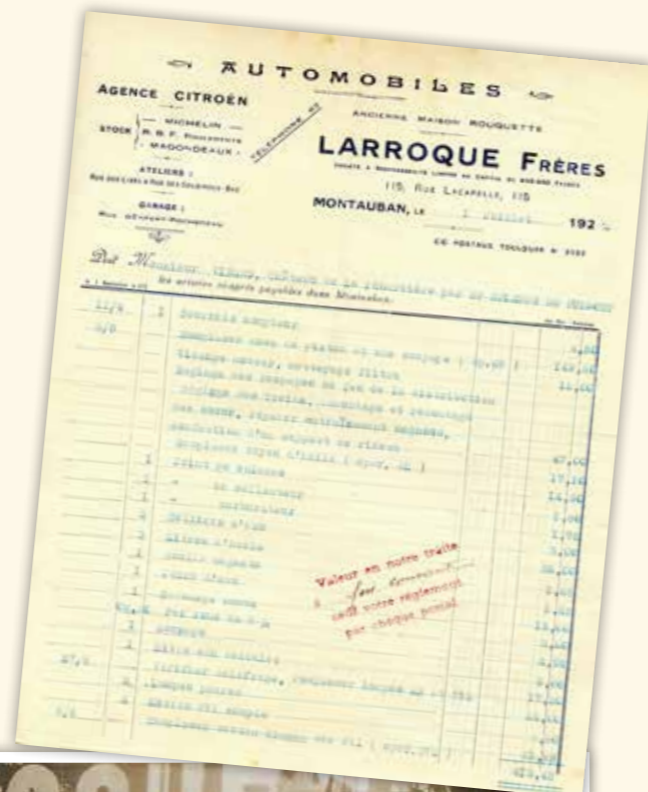
VRIENDEN

Vanaf het water toont een stad altijd anders, dat blijkt ook in Montauban. Je kunt een rondvaart boeken, al dan niet vergezeld van een stadsgids. De tocht gaat onder de zes bruggen door en je zult verasteld staan van de wilde Tarn en de biodiversiteit. De rivier is erg visrijk hetgeen grote aantallen vogels trekt. Hou je ogen open; zilverreigers en ijsvogels en andere gevederde vrienden zullen regelmatig je pad kruisen.

De showroom in 1926 met de dan nieuwe B14, geflankeerd door enkele begerenswaardige Jouets Citroën. N.B. de grafisch-vreemde manier waarmee de dubbel R van Larroque op de gevel staat

Fotomontage van André Citroën met de twee zontjes in hun (dan al...) elektrische C6 Citroënette

De 7 of 11 Légère model 1935 van de familie; de lichte kleur is opvallend en het kenteken W14 is uit de serie 'tijdelijke inschrijvingen'

Najaar 1932 - de nieuwe 8-10-15 vult de tot showroom omgebouwde werkplaats. Opvallend aan de vroege modellen is de afwezigheid van de double chevrons in de grille

Openlucht-expositie in Montauban, 1930.

Nogmaals 'huisvriend' André tijdens de opening van de nieuwe garage aan de Avenue Gambetta

Unieke foto's - nu wordt een niet de Eiffeltoren maar een ander Parijs' monument aan de Double Chevron gekoppeld: de Arc de Triomphe. Hij staat op een C4 plateau, die voor de gelegenheid voorzien is van een stukje Avenue des Champs-Élysées. Met een dertigtal Jouets Citroën als figuranten...

Een huurkazerne in Montauban, maar wél met een gloednieuwe 2cv voor de deur...

JOUETS

Aan alle bovenstaand genoemde bezienswaardigheden kunnen we er nog een paar toevoegen. Ten eerste is dat het speelgoedmuseum. Het laat ons de ontwikkeling zien van het technisch speelgoed, zoals blikken treinen en dito speelgoedauto's. Over de bekende Jouets Citroën is er helaas weinig te bewonderen; des te meer op het gebied van speelgoedpoppen. Grappig is de link die in het museum wordt gelegd tussen het speelgoed van honderd jaar oud en dat van heden ten dage. Verder is er een museum dat zich speciaal heeft gericht op de Tweede Wereldoorlog en het Franse verzet. Het is tevens herdenkingsplaats voor de gevallen en gedeporteerden.

BOURBON

Op de linkeroever van de Tarn vinden we langs de kade de herenhuizen van Villebourbon. Ze volgen de loop van de rivier en werden ooit gebouwd door fabrikanten en handelaren, rijk geworden dankzij de bloeiende stoffenindustrie die in Montauban tot aan het begin van de 19e eeuw bloeide. De naam Villebourbon werd gekozen als eerbetoon aan Henri de Navarre, de latere koning Henri IV. Hij was de eerste koning van het Bourbongeslacht en liet tijdens de godsdiensoorlogen een vestingwerk ontwerpen dat oude wijken deed samensmelten. Op die manier ontstond een nieuwe wijk waar gewoond en gewerkt kon worden met alle voordelen van dien. Vele industrieën, zoals de tegelzetterijen, de meelmolens en verfbedrijven konden op die manier ook worden beschermd tegen vijandelijke aanvallen. Naderhand is er grote schade ontstaan aan deze nieuwe wijk. Tijdens het hoge water van 1930 werden talloze huizen zwaar beschadigd; het water steeg tot meer dan 10 meter boven het normale peil. Nadien zijn vele herenhuizen herbouwd, waarvan een aantal in de zware art-nouveaustijl.

FRÈRES

Montauban behoort tot die Franse steden waar al vroeg een Citroëndealer wordt aangesteld. We hebben niet met zekerheid kunnen achterhalen of dat al in 1919 het geval was, maar de naam Rouquette verschijnt in de dealerlijst van najaar 1920. Zij hebben hun hoofdvestiging op 111/115 Rue Lacapelle, en breiden later uit richting 11, Rue des Lices en 11, Rue des Soubirous bas. Rouquette was trouwens op dat moment al een gevestigde naam in Montauban, niet alleen als garage maar ook als fabrikant van fietsen.

Zowel de ordediensten (C5 break Phase 1a van de Policie Municipale) als het lokale taxibedrijf (C4 Picasso/Space Tourer 5 places) rijden in Citroëns

Begin jaren 70: het complete gamma van Citroën voor de deur aan de Avenue Gambetta: van tweecilinder tot SM

Boven: het pand op de Z.I. Nord, waar de garage tussen 1975 en 2014 zat. Deze foto dateert uit de begintijd daar. Onder het huidige pand in het lieu-dit l'Usclade

Dan wordt in 1927 de garage met dealership overgenomen door twee Larroque frères: Jean-Gabriel en Louis, die trouwens een erg goede band met Le Grand Patron hadden. De eerste zes jaar blijven zij aan de Rue Lacapelle zitten, maar dan verhuist de hoofdvesting naar de Avenue Gambetta. Bij de officiële opening zal André Citroën acte de présence geven. Larroque blijft daar tot midden jaren 70, om dan te verkassen naar de Zone Industrielle Nord, aan de N20. Het bedrijf wordt in 1983 overgenomen door de

Groupe Hory, maar de eerste tien jaar blijft de naam van Larroque op de gevel staan. Pas in 1993 wordt de nieuwe naam Midi-Auto 82 onthuld. En dat bedrijf zit nog steeds op dit industrieterrein als vertegenwoordiging van Citroën en DS Automobiles, al werd de oorspronkelijke plek in 2014 verruild voor een nieuw pand in het lieu-dit l'Usclade. Even terug naar 1975. Ene Bernard Hory wordt partner in de reeds bestaande Citroëndealer van Digne-les-Bains. Drie jaar later neemt hij de concessionaire van het merk

in Brive-la-Gaillarde over, om in 1983 eigenaar te worden van de Citroën-vertegenwoordiging in Montauban, Cahors en Limoges. De handelsnaam Larroque wordt in Montauban voornamelijk aangehouden, zij het dat deze vooraf wordt gegaan door Société Nouvelle. Dan volgt een relatief rustige periode voor Bernard Hory, maar midden jaren 90 worden nog verschillende andere Citroën-garages aan de portefeuille toegevoegd: die van Dreux, Chartres en een aantal in Bretagne. Anno 2020 bestiert het familiebedrijf 11 Citroën-

LARROQUE FRÈRES
CITROËN LATIL
MONTAUBAN, LE. 10 Juillet 1933 2824

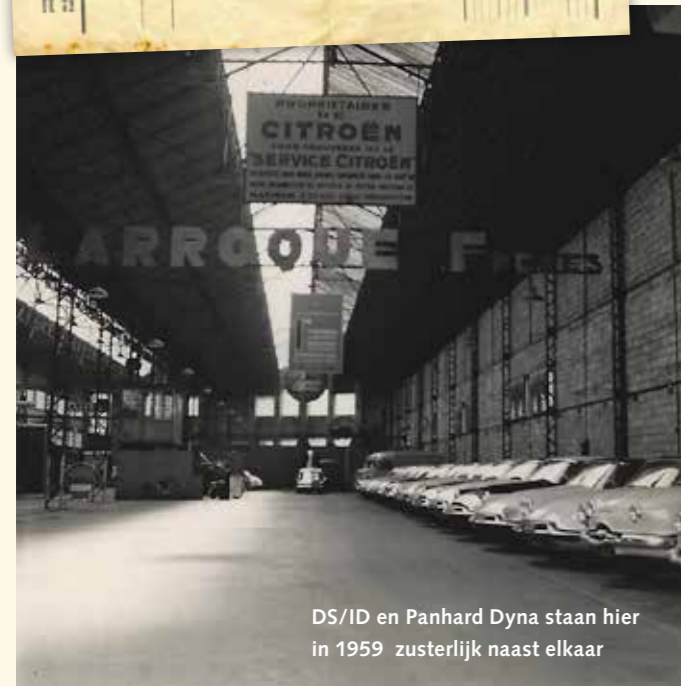
29.5.33	révision garantie	50 00
	Litres d'huile moteur	10 00
	Litres d'huile G.	20 00
	Rouge Champion	15 00
9.6.33	Lavage	10 00
	Anti-Rouille	250 00
	Avertisseur lumineux	240 00
	Couvre-Roue 180 x 40	30 00
	Peinture	20 00
	Peinture calandre déposée et posée	210 00
	Peinture position minipari, posée	
27.6.33	GLORIOSE	
	Lavage	15 00
	Anti-Rouille	15 00
4.4.33	Boulon roue AR	10 00
	Boulon roue AV	10 00
27.6.33	Remplacement ressort frein à main	10 00
	TOTAL	268 00
	Avoir	
	TOTAL	268 00

De vrij krappe showroom rond 1926 waar toch nog drie B14's een plekje konden vinden

LARROQUE FRÈRES
AGENCE EXCLUSIVE DES AUTOMOBILES CITROËN
MONTAUBAN

20/8	1	Amplifier électrique	400
22/8	1	Alum. auto-clair	1100
22/8	1	Alum. d'auto-clair	200
22/8	1	Verrière départ, réglable	200
19/10	1	Alum. 110 d'auto-clair, en alum. inoxydable	1100
	1	Alum. d'auto-clair en alum. inoxydable, 200	200
24/10	1	Alum. d'auto-clair	200
24/10	1	Alum. d'auto-clair	200
24/10	1	Alum. d'auto-clair	200
		TOTAL	2000

DS/ID en Panhard Dyna staan hier in 1959 zusterlijk naast elkaar

Le Grand Hôtel du Midi
E. FUSIE, PROPRIÉTAIRE
TOUT CONFORT
GARAGE
40 VOITURES
Montauban
TÉLÉPHONE 0.23

dealerschappen plus enkele PSA-distributiebedrijven en nog een aantal Peugeot-garages in noord-west Frankrijk. Overigens zit er alweer een kleine vijftig jaar ook nog een Citroën-agent nabij het centrum van Montauban: Etablissements Breil, gevestigd op 880, Rue de l'Abbaye - dat is D21E.

Bij gebrek aan een ruime toonzaal worden midden jaren 20 openluchtschows georganiseerd om het (bijna) complete gamma B14's en B15's te tonen

BALLETJES

Zoals dat vaak in Frankrijk gaat, pocht de stad volop over haar culinaire kwaliteiten en specialiteiten. We hebben het dan over de bijzondere appelchips, de Jacquou en de chocolade balletjes voorzien van hazelnoten of bedekt met kleine kersen.

Er is van alles in de stad te beleven; het hoogtepunt is wel de monumentendag in september, waar alle kunstschaten die Montauban bezit vrij te bezoeken zijn. In het zomerseizoen is er op het centrale plein een groot proeffestijn waarbij de smaken en aroma's van de lokale producenten worden geïsoleerd.

VROLIJK

Dit alles brengt ons bij de restaurants en hotels van dit interessante stadje. We beginnen met een restaurant dat de prestigieuze Guide Rouge haalt: Au Fil de l'Eau, gelegen op 14, Quai Dr-Laffargue. Dit eethuis ligt nabij de Tarn en heeft een vrolijk geschilderde aankleding. Behalve de seizoenkaart weet de chef telkens weer lekkere ingrediënten te vinden op de regionale markten en wijzigt daarmee om de paar dagen zijn kaart. Michelin belooft ons heerlijk eten en royale porties. Nog even de prijzen: tussen de mid-

dag is dat al vanaf 15 euro. 's Avonds vanaf 29 euro, maar dan krijg je ook wat! Voor de overnachting kiezen we voor de L'Abbaye des Capucins. Een hotel waar zij die willen werken aan een gezond lijf ook terecht kunnen. Dit hotel ligt eveneens langs de Tarn, op 6-8, Quai de Verdun. Het van origine klassieke gebouw is deels nog herkenbaar in de kamers en centrale ruimtes. De rode baksteen overheerst in dit luxe en uiterst rustige hotel. Prijzen van 90 euro voor een tweepersoonskamer. Het bijgaand afgebeelde Grand Hôtel du Midi bestaat nog steeds, maar maakt inmiddels deel uit van de Mercure-keten en heet nu, u raadt het al, simpelweg Mercure Montauban. Ook hier vindt u een inrichting die aan de Art Nouveau herinnert. Er zijn 44

kamers beschikbaar en u kunt uw auto kwijt in de naastgelegen parking.

Montauban, niet direct naast de deur, maar zeker een uitgebreid bezoek waard. Als reisdoel, maar ook wanneer je op weg bent naar Toulouse of het Iberisch Schiereiland. Verdere informatie kan je vinden op www.montauban-tourisme.com

De fraai geïllustreerde geschiedenis van Citroëndealer Larroque kwam mede tot stand dankzij de medewerking van Yves Frelon (www.nuancierds.fr) en Mme Sophie Larroque, kleindochter van oprichter Louis.